

DE NEDERLANDSCHE STELTLOOPERS

(GRESSORES ET CURSORES).

NU de ondervinding mij heeft geleerd, dat door nauwkeurige beschouwing hoofdzakelijk van de onbevederde gedeelten van het lichaam (i. c. snavel en pooten), de zwemvogels eenvoudig te determineren zijn, heb ik gepoogd naar het zelfde systeem een sleutel te vinden voor het herkennen der inheemsche steltloopers en meen te mogen zeggen, ook hierin geslaagd te zijn.

We hebben hier te maken met een zeer uitgebreide groep, die ongeveer 65 vertegenwoordigers telt, zoodat niet minder dan 9 plaattabellen van koppen met snavels in natuurlijke grootte *) noodig waren om kenmerken aanschouwelijk te maken, die niet zoo gemakkelijk onder woorden te brengen zijn.

Ook nu heb ik gezocht naar een heel enkele eigenschap, die beslist typeerend is voor een bepaalde soort in ieder vederkleed, onafhankelijk dus van den tijd van het jaar, rui, sexe en leeftijd.

Om den kop van een willekeurige species zoo natuurgetrouw mogelijk uit te beelden moest ik begrijpelijkerwijze een keuze doen tusschen ♂ of ♀, zomer of winter, oud of jong. Zoo werd b.v. afgebeeld de kop van een steenlooper in zomerkleed met veel wit en zwart, welke contrastkleuren in het winterkleed vrijwel ontbreken. Uitdrukkelijk moet er daarom op worden gewezen, dat bij de afbeeldingen vooral gelet dient te worden op den *vorm* van snavel en kop, plaatsing van de neusgaten en derg., meer nog dan op de *afmetingen* van den snavel, aangezien bij de meeste steltloopers zeer opvallend is, dat de wijfjes langere, somwijlen zelfs beduidend langere snavels hebben dan de mannetjes (een duidelijk voorbeeld hiervan zijn de wulpen en de grutto's).

Een enkele maal is voor de identificatie gebruikgemaakt van de kleur van het vederkleed of van een gedeelte van het bevederde lichaam, echter alleen dan, wanneer die kleur onder alle omstandigheden gelijk blijft.

Het spreekt van zelf, dat somtijds typische kenmerken aangevuld hadden kunnen worden met andere, die evenzeer typeerend zijn. Om echter de lijsten niet onnoodig ingewikkeld te maken, heb ik mij in den regel tot het meest opvallende beperkt en geef aan het slot van deze verhandeling in een afzonderlijk lijstje de overige in het oog loopende punten voor het signalement, aan de hand van welke gegevens dus is na te gaan of de determinering juist is geweest.

Bovendien worden in bedoelde lijst onder iedere soort aangegeven, behalve de vreemde en plaatselijke benamingen, de verbreiding der species en het voorkomen ervan in Nederland.

Alvorens over te gaan tot bespreking der methode, wil ik nogmaals mijn dank betuigen aan hen, die mij welwillend materiaal uit hun collectie ter beschikking stelden voorzoover mijn eigen verzameling daarin te kort schoot. Het zijn Prof. van Oort, directeur van het Leidsch museum, de Heeren Gebr. Sillem te Amsterdam en de Weleerw. Paters van het Instituut St. Louis te Oudenbosch.

Toelichting.

In de eerste plaats dan het begrip *Steltlooper*. Welke vogels behooren onder dezen min of meer verouderden verzamelnaam thuis?

Wanneer men het eenigszins benaderend en erg populair wil uitdrukken, zou men kunnen zeggen: Neem de groep van watervogels, trek daarvan af de zwemvogels (voorzien van volslagen vliezen *tusschen* de teenen of (doelende op de futen) vliezen *om* de teenen, doch in dit laatste geval geen staartpennen doch een staartpluimpje aanwezig, dan houdt men de steltloopers over.

Wil ik me juister uitdrukken dan worden met de steltloopers bedoeld: de *Gressores* (Stapvogels) en de *Cursores* (Loopvogels).

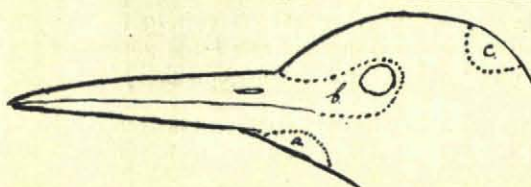
*) Wegens vooruit niet te voorzien omstandigheden moesten de plaattabellen verkleind worden gereproduceerd tot een schaal $\frac{1}{2}$ voor de ooievaars, reigers en trappers en tot een schaal $\frac{2}{3}$ voor de overige platen.

SLEUTEL VOOR HET GEBRUIK DER PLAATTABELLEN.

I. Drie teenen (achterteen ontbreekt.) (Zie plaat I en II)

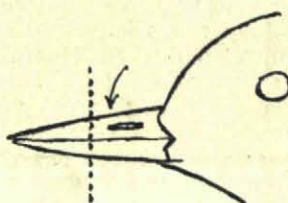
zoo niet dan:

II. Kop met 1 of meer onbevederde plekken. (b.v. a, b, c.)

- A. Kin of achterhoofd naakt. (Zie plaat III).
- B. Kin bevederd; vóór het oog naakt. (Zie plaat IV).

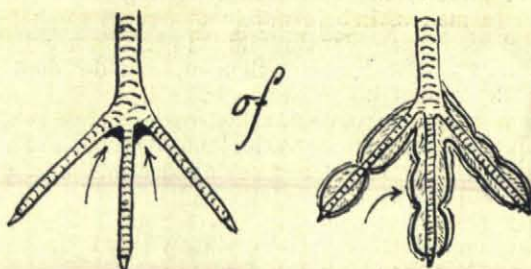
zoo niet dan:

III. Voorrand neusgat op of even achter de snavelheft. (Zie plaat V.)

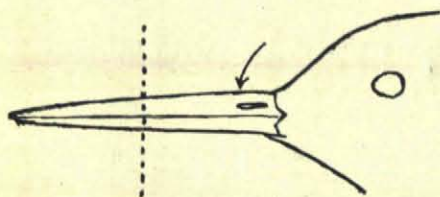
zoo niet dan:

A. Tusschen de teenen nauwelijks een aanduiding van een spanvlies of indien een vlies aanwezig, omgeeft dit de drie teenen als lobben.

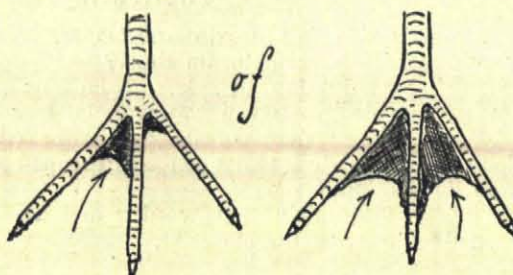

- a. Kop met ononderbroken langs- of dwarsstrepen. (Zie plaat VI.)
- b. Kop niet met ononderbroken strepen. (Zie plaat VII.)

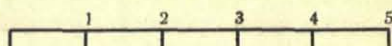
IV. Neusgat ver achter de snavelheft.

B. Duidelijk spanvlies tusschen twee of drie teenen

- a. Snavel langer dan 5 cM. (Zie plaat VIII.)
- b. Snavel korter dan 5 cM. (Zie plaat IX.)

Tot de *Stapvogels* behooren die met vier sterk ontwikkelde ongezwemvliedde teenen terwijl de kop één of meer onbevederde plekken vertoont (vóór het oog of aan de kin). Hals, snavel en loopbeen zijn beduidend van lengte.

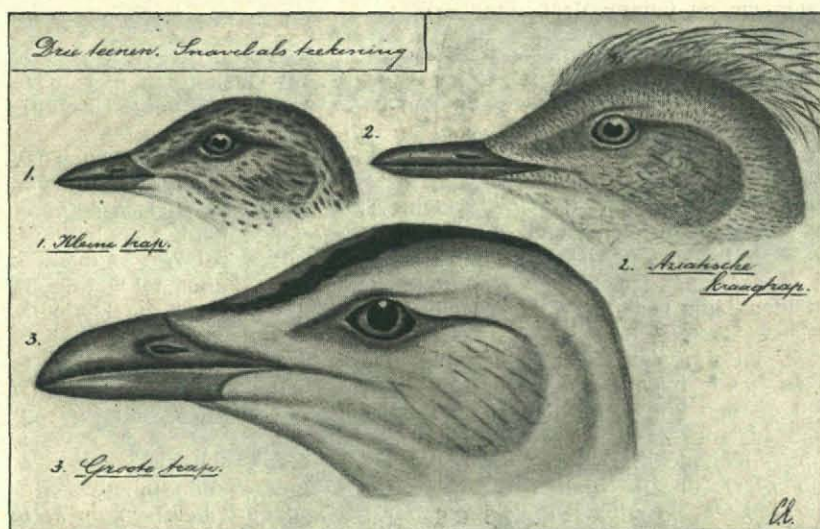
Er worden toe gerekend: de reigers, de ooievaars, de ibis en de lepelaar.

Tot de *Loopvogels* behooren die, welke pooten zonder volslagen zwemvliezen hebben¹⁾ De achterteen ontbreekt of er is een kleine achterteen aanwezig, die hooger is ingeplant dan de voorteenen. Teenen en pooten zijn altijd onbevederd, de laatste zelfs immer nog een stukje boven het gewricht.

Behalve de trappen worden hieronder gerangschikt: de snippen en plevieren, de rallen (inclusief bleshoenders), grielen, renvogels en kraanvogels.

Het is me niet gelukt bij het samenstellen der tabellen de vertegenwoordigers van iedere familie afzonderlijk te houden, zoodat de platen niet allemaal een systematische regelmaat konden vertoonen.

De sleutel, die moet verwijzen naar de te bezigen plattabel, heb ik als volgt ingericht:

Plaat I. Drie teenen: de Trappen.

Schaal 1/2.

1. Een groep met slechts drie teenen (achterteen ontbreekt), die dus zeer gemakkelijk te herkennen is en waarvan alle kopafbeeldingen voorkomen op plaat I en II.

2. Is wel een achterteen aanwezig, dan beziet men allereerst den kop en onderzoekt of de plek voor het oog of onder de kin (tusschen de twee kaaktakken) of misschien een plek op den achterkop onbevederd is. Zoo ja, dan vindt men op plaat III alle koppen die óf een naakte kin óf een kalen schedel hebben, terwijl plaat IV nauwkeurig in omtrek wedergeeft de koppen der vogels, die de kin bevederd hebben, doch steeds de streek tusschen snavel en oog naakt.

3. Om naar plaat V verwezen te worden dient men even naar de plaatsing van het neusgat te zien. Deel in gedachten den snavel middendoor, reikt de voorrand van het neusgat geheel of bijna tot die denkbeeldige halveeringslijn (kortsnaveligen) dan moet de kopbeeltenis voorkomen op bedoelde tabel.

4. Dan blijft nog slechts een groote groep van vogels over, die een neusgat bezitten,

1) Er bestaat slechts één loopvogel *wel* in het bezit van zwemvliezen: de kluit met den opgebogen snavel.

dat duidelijk ver achter die halveeringslijn (langsnaveligen) gelegen is. Er zijn bij deze twee mogelijkheden denkbaar:

a. Men moet hiervoor even de teenen beschouwen. Het kan n.l. wezen, dat zoo goed als geen spanvliezen tusschen de teenen aanwezig zijn of, indien aanwezig, omgerekt deze de teenen als lobben (zie teekening). Dit is de eene mogelijkheid, die verwijst naar plaat VI (kop met lange ononderbroken langs- of dwarsstrepen) of plaat VII (kop zonder deze strepen).

b. In het andere geval zijn *wel* één of meer duidelijke spanvliezen aanwezig (zie teekening). Omdat niet op één plaat alle koppen geteekend konden worden van de vogels, die dit kenmerk vertoonen, moest ik op plaat VIII in beeld brengen de snavels, die langer dan 50 mM. zijn en tenslotte op plaat IX die, welke beneden deze maat blijven. Om spoedig te kunnen uitmaken of men VIII of IX noodig heeft, zette ik een nauwkeurige afstand van 50 mM. op het papier uit.

Ik meen dus wel te mogen aannemen, dat geen moeilijkheden zullen worden gevonden bij het bepalen van de juiste tabel.

Beschouwen we nu iedere plaat afzonderlijk:

Plaat I en II. de drieteenigen.

Van deze beide eerste spreekt plaat I voor zich zelf. De koppen met snavels van de drie in ons land aangetroffen trappen zijn zóó karakteristiek, dat vergissing uitgesloten is. (*kleine trap, Aziatische kraagtrap en groote trap.*)

Op *plaat II* komen eerst 5 soorten voor, die eveneens onmiddellijk aan snavelvorm te herkennen zijn: de lange slanke snavel van den *steltkluit*, de lange plumpe van de *schol-ekster*, de kromme van den *renvogel*, de kleine slanke van den *drieteenstrandlooper* en de eigenaardig gevormde grielensnavel. Mocht bij de *griel* nog eenige aanleiding tot twijfel bestaan, let dan bij dezen vogel op het groote gele oog, dat zoo kenmerkend is voor deze soort. Onder volgen de 6 pleviersoorten, die ook haast allemaal wel door den snavel te onderscheiden zijn. Ten overvloede wil ik echter een paar typische kenmerken er aan toevoegen:

Goudplevier en *Aziatische goudplevier* zijn over den geheelen kop en rug geel gevlekt, de eerste is licht, de tweede donkergrauw onder de vleugels. De *morinelplevier* vertoont alleen boven op den kop gele vlekjes, de rug is meestal effen. Vooral zeer opvallend bij deze soort is de lange lichte streep over het oog.

Resten nog alleen de drie kleinste soorten. Slechts één van hen heeft donkere pooten, (*de strandplevier*), de beide andere: gele tot oranjegele pooten n.l. de *bontbekplevier*, die de schachten der groote vleugelspennen wit gekleurd heeft en de *kleine plevier*, waarvan alleen de 1e slagpenschacht licht is, de volgende zijn donkerbruin van kleur.

Op *Plaat III*, vogels met een onbevederde kin of achterkop, komen voor:

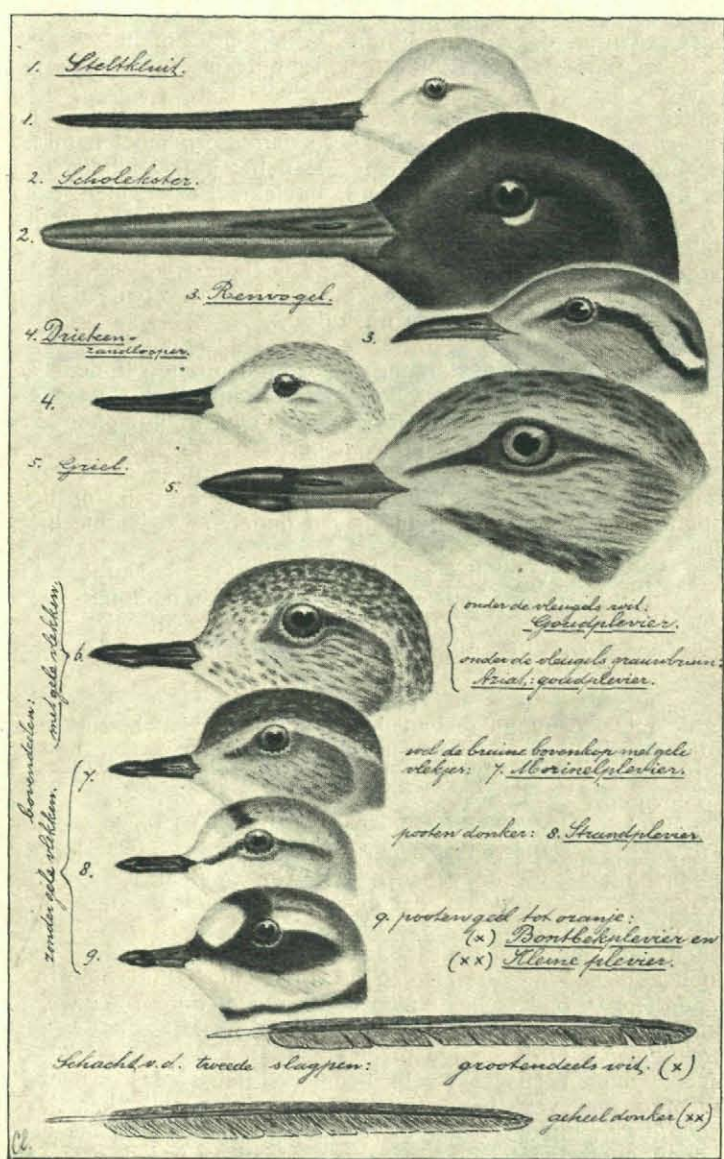
Ten eerste de eenige in deze rubriek met een krommen snavel, *de ibis*, dan *de lepelaar* met zijn hoogst eigenaardig gevormde snab, *de kraanvogel*, de eenige, die een kaal kruintje heeft en eindelijk *de witte* en *de zwarte ooievaar*, de eene altijd met een lichten, de andere steeds met een donkeren kop.

De vogels voorkomende op *Plaat IV*, (de reigers) kunnen evenmin aanleiding tot verwarring geven. Alleen al de snavels kunnen den weg wijzen doch bovendien: geen enkele reiger is heelemaal wit gekleurd uitgezonderd *de zilvereiger* (de groote en de kleine, gemakkelijk aan de afmetingen te herkennen,) Alle overige reigers zijn niet geheel wit, zelfs de staart is dat niet, uitgezonderd bij *den ralreiger*. Dan volgen twee soorten, die een opvallend kalen achterhals hebben (bedekt met dons): *de roerdomp*, die een gestreepten staart heeft en *het woudaapje* met een effen grauwen staart.

Vertoont een reiger niet een van genoemde 3 eigenschappen, dan beziet men oppervlakkig de kleur van het vederkleed. Komen daarin veel rossige tinten voor, dan moet de gezochte een roode reiger zijn. Eén mogelijkheid blijft dan nog over n.l. het rossige

DE NEDERLANDSCHE STELTLOOPERS.

element ontbreekt. Men heeft dan te doen met een kwak of een gewonen blauwen reiger. De verschillend gevormde snavels vallen duidelijk genoeg op. Mocht men nog twijfelen,

Plaat II. De achtereen ontbreekt: Schaal 2/3.

let dan op de teenen van den kwak, die bijna even lang zijn als het loopbeen, terwijl die van den blauwen reiger sterk door het loopbeen in afmeting wordt overtroffen.

Op Plaat V staan de kortsnavelige steltloopers afgebeeld d.w.z. die waarbij de voor-

rand van het neusgat geheel of bijna tot aan het midden van den snavel reikt. Zonder eenige moeite determineert men dadelijk de eerste 6 naar hun snavelvorm. Voor alle zekerheid echter nog een ander kenmerk eraan toegevoegd: voor den *steenlooper* de gele pooten, voor de *zilverplevier* de donkere kleur van de okselveeren, voor den *kievit* de kuif, voor de *meerkoet* de witte bles en de gelobde teenen en voor het *waterhoentje* de bruin tot roode bles en het ontbreken van lobteenen. Er blijven dan alleen nog maar 4 soorten over bij één waarvan de snavel dadelijk den weg wijst: de *kwartelkoning*. Deze heeft ook nog een ander zeker herkenningsteeken, borst en buik zijn n.l. isabelgeel van kleur.*)

Het *porceleinhoentje*, het *kleine* en het *kleinste waterhoen* moeten nu nog van elkander onderscheiden worden. Van deze drie heeft alleen het porceleinhoen ongekleurde onderstaartdekveeren, beide andere hebben deze wel gevlekt. Bezie men evenwel van deze twee de eerste vleugelslagpen, dan bemerkt men bij het kleinste waterhoen een min of meer ontwikkeld licht streepje langs de schacht. Dikwijls is dat wit uitgebreid over de geheele buitenvlag. Het kleine waterhoen mist deze eigenschap, de veer is egaal donker gekleurd. Aangezien dit middel een heel enkele maal faalt, verwijs ik naar de kenmerken in de lijst. De vleugellengte geeft steeds uitsluitel.

Plaat VI geeft een beeld van de koppen der 4 inheemsche snippen. Kenmerkend voor de geheele groep is het ontbreken van de spanvliezen tusschen de teenen, het bezit van een langen slanken snavel, de aanwezigheid van lange evenwijdige ononderbroken langs- of dwarsstrepen op den kop, en de plaatsing van het oor *onder* het oog.

De grootste (*houtsnip*) en de kleinste (*bokje*) geven geen aanleiding tot verwarring (zie snavelafmetingen). Zeer opvallend is bovendien voor de houtsnip het iets naar boven gebogen staartpuntje, dat van boven grijs en van onderen wit is. Specifiek voor het bokje is de metaalglans der rugstrepen.

Poelsnip en *watersnip* kunnen niet aan den snavel herkend worden. Afgezien van de grootere lichaamsafmetingen der eerste, is het zekerste herkenningsteeken de buitenste staartpen, die bij de poelsnip zeer veel wit vertoont met zwarte dwarsteekeningen, terwijl bij de watersnip hoogstens het uiterste tipje wit is en voor de rest bruine en zwarte dwarsteekeningen aanwezig zijn.

Plaat VII is de minst eenvoudige van de negen, aangezien hierop o.a. voorkomen de strandloopers, die in uiterlijk veel overeenkomst vertoonen.

Bij nauwkeurige beschouwing van de afbeeldingen zal de determineering toch weinig moeilijkheden opleveren.

Samengebracht in één tabel zijn hier de steltloopers met lange snavels, (neusgaten ver achter de helft), *a/w*ezige spanvliezen *tusschen* de teenen of *aanwezige* lobben *om* de teenen.

De eerste afbeelding is de kop van een *waterral*, waarvan de snavel elke vergissing uitsluit, temeer wanneer men bedenkt, dat deze vogel een middenteen heeft, die zoowat even lang is als die snavel.

Dan volgen er 6, die iets meer de aandacht vragen, n.l. de strandloopers (behalve de drieteenstrandlooper, die op de plaat II van de drieteenigen thuis hoort.)

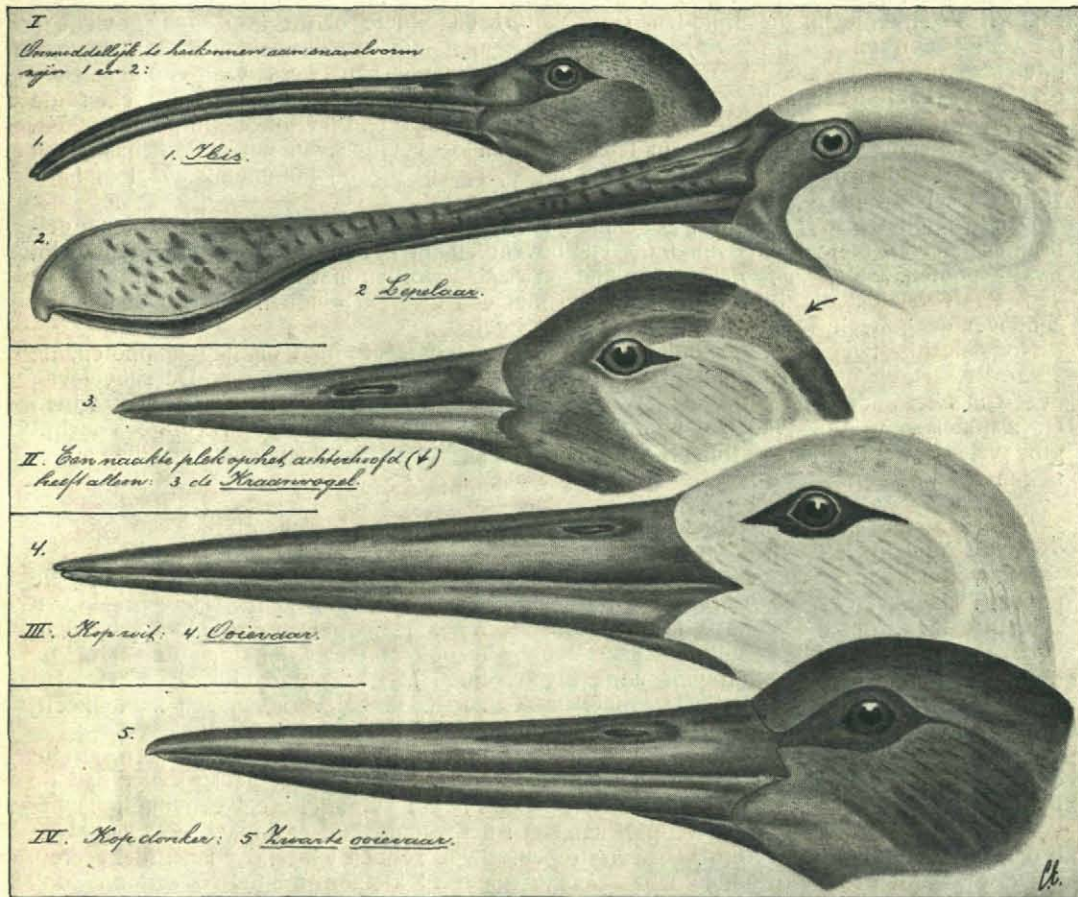
De *kanoetstrandlooper* onderscheidt zich door de afmetingen. Zoo is b.v. de vleugellengte (van punt tot ombuiging) altijd grooter dan 145 mM.

De *paarse strandlooper* is de eenige met gele pooten, de *krombekstrandlooper* heeft behalve een iets gebogen snavel (welk kenmerk niet steeds even duidelijk is) altijd bovenstaartdekveeren met veel witte tinten. Deze tinten ontbreken daar ter plaatse bij den *bonten strandlooper*, bij dezen zijn ze donker gekleurd. Alvorens echter een zekere uitspraak te kunnen doen, moet men zich nog vergewissen, of de snavel duidelijk langer is dan het loopbeen (zie afbeelding 5.) want in het omgekeerde geval (afb. 6 en 7.) heeft men te maken met den *kleinen* en den *kleinsten strandlooper*. De kleine heeft alle groote vleugelslagpen met witte schachten, de kleinste met bruine schachten (alleen de eerste slagpenschacht is licht gekleurd).

*) Het wijfe van het kleine waterhoen is soms ook isabelkleurig aan de onderzijde. Verwarring hiermede is echter uitgesloten wanneer men de maten vergelijkt (zie lijst).

Ik moet nog even terugkomen op den bonten strandlooper, omdat de meeste ornithologen bij dezen spreken van 2 soorten: den *bonten* en den *kleinen bonten strandlooper*. Deze moeilijke kwestie is niet met een paar woorden op te lossen. Voorloopig wil ik aannemen, dat die met opvallend langen snavel tot den bonten gerekend kunnen worden, die met zeer korten snavel tot den kleinen bonten strandlooper. (In maten uitgedrukt boven de 33 en onder de 30 mM.) Zie verder de lijst.

Op de determineering van den bonten strandlooper past ook de *breedbekstrandlooper* (slechts

Plaat III. Kin of achterhoofd naakt.

Schaal $\frac{1}{2}$.

tweemaal in ons land aangetroffen). Bij vergelijking van de snavels (zie afb. A en B, snavels van boven gezien) valt echter duidelijk het verschil in breedte op. De groeven, waarin de neugaten liggen, vormen ook een goed herkenningsteeken. Bij den bonten str.l. loopen die groeven door tot dicht bij de punt (+), de breedbek heeft slechts een korte groeve. (+)

Eindelijk nog twee vogelsoorten met lobteenen: de *rosse* en de *grauwe franjepoot*. Men behoeft slechts de snavels van boven te zien om zich te kunnen overtuigen van het beduidende verschil in breedte (a en b).

Ten slotte beide laatste platen. Ze betreffen langsnavelige steltloopers (neusgat ver achter snavelhelft) met teenen voorzien van één of twee duidelijke spanvliezen. Plaat VIII geeft weer de snavel langer dan 50 mM., terwijl op plaat IX staan afgebeeld de snavel, die duidelijk beneden deze maat blijven.

Plaat VIII. Eerst twee koppen, die een zeer afwijkenden snavel bezitten: de naar beneden gebogen wulpsnavel en de opwaarts gekromde snavel van den *kluit*. Bij den wulp moeten we even stilstaan omdat het hier drie soorten betreft. Bezie even de tekening van den bovenkop en overtuig U of deze donkerbruin is met een min of meer duidelijk smal licht streepje in het midden (*regenwulp*) en anders of die kop egaal gevlekt is (*gewone wulp* en *dunbekwulp*). De kans, dat men met een dunbek te maken heeft is uiterst gering, aangezien deze hoogst sporadisch in ons land werd waargenomen. Daar echter de mogelijkheid niet is uitgesloten, even een enkel onderscheidingsteeken: de gewone wulp heeft een veel grooter vleugelmaat (280—321) dan de dunbekwulp (245—264). Nog opvallender is het verschil in tekening van de veertjes van het onderlichaam: bij de eerste vertoonen deze breede schachtstrepen, terwijl die bij nummer 2 ovaal of hartvormig gevlekt zijn.

Dan volgen de twee grutto's, gemakkelijk te herkennen aan den langen rechten geelbruinen snavel met donker uiteinde en bovendien in het bezit van donkergrauwe tot zwarte pooten. De *gewone grutto* kan niet verwisseld worden met den *rossen* wanneer men den staart beziet, die bij de eerste wit is met een zwarten eindband terwijl de tweede een over de geheele lengte gestreepten staart heeft.

Nog slechts twee soorten komen op deze tabel voor: één met oranjegele pooten, de *zwarte ruit* en de laatste met grauwoene pooten, de *groenpootruiter*. De snavel van dezen is heel anders gebouwd dan van de voorgaande soort. De eerste heeft een rechten en slanken snavel, die van laatstgenoemden is veel hoger en bij nauwkeurige bezichtiging valt de gebroken onderlijn op, die aan den snavel het aanzien geeft van iets opgebogen te zijn.

Plaat IX. De snavel bereiken *niet* de lengte van 50 mM. Tusschen buiten- en midden-teen een duidelijk spanvlies aanwezig.

Eén vogel komt hierop voor met een witten rug: de *tureluur* (ander kenmerk oranjegele pooten). Daarop volgt de *kemphaan*, die steeds een bruinen rug heeft. (Het spreekt van zelf, dat men, om die kleur te kunnen constateeren, de vleugels op zij moet schuiven.)

Er staan evenwel 3 vogels op deze tabel, die ook nog een donkeren rug er op na houden. Door hun veel geringere afmetingen echter, zijn ze onmogelijk te verwisselen met den kemphaan, te minder wanneer deze, zooals in het voorjaar, een kraag heeft. Ook de pooten van den kemphaan zijn veel grooter en zwaarder gebouwd.

Witgatje en *boschrutter* kunnen, oppervlakkig bekeken, verwarring veroorzaken, al zijn ook de lichte *vlekjes* op het bruine lichaam van den boschrutter veel grooter dan de lichte *puntjes* op het bijna zwarte gevederde van het witgatje. Heel eenvoudig is het verschil als men even onder de vleugels kan zien: het witgatje is daar donker, op zwart af; de boschrutter lichtkleurig met bruine dwarsstrepen. Beide hebben witte bovenstaartdekveeren.

De rij wordt gesloten door den *oeverlooper*, die veel kleiner afmetingen vertoont (ook van den snavel) en bovendien dadelijk herkend wordt aan de donkere stuit.

NAAMLIJST VAN NEDERLANDSCHE STELTLOOPERS.

Plaat I.

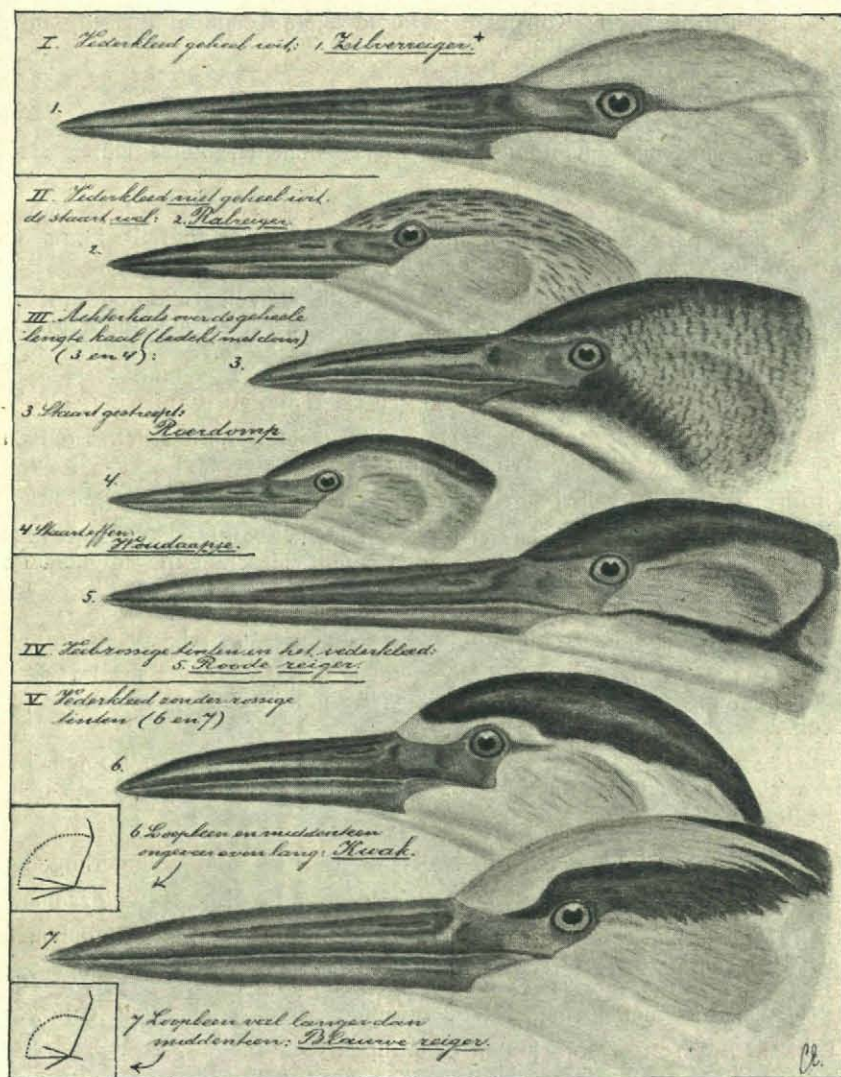
1. *Kleine trap* (*Otis tetrax*, L.) Outarde canepetière, Zwergtrappe, Little bustard. Voorkomen: Z. en Z-O. Europa, N. Afrika, Zeldzaam in Nederland. Haast uitsluitend wintervogels, (één Aprilwaarneming).

Bijzondere Kenmerken: Slagpennen tweede orde wit. Hals zwart met twee witte ringen (Mannetje) of donker roestgeel, bruinzwart gevlekt. (Wijfje).
Snavel: 2—2,5. vleugel: 24—26, loopbeen: 6,5—7,5.

2. *Aziatische kraagtrap*. (Otis macqueeni, Schl). Houbara de Macqueen, Kragentrappe, Macqueen's bustard.

Voorkomen: N.- en Centr. Azië.

Eénmaal in Nederland. (Wijffe 10 Dec. 1850 Zeist. coll. Leiden).

Plaat IV. Kin bevederd. Streek voor het oog naakt. (Reigers).

Schaal $\frac{1}{2}$.

Bijzondere kenmerken: Slagpennen tweede orde zwart of bruinzwart met witte uiteinden.

Snavel: 2,9—3,5 vleugel: 35,5—39,9, loopbeen: 9,5—12,5.

+) Grote zilverreiger snavel langer dan 10 cm. Kleine zilverreiger snavel korter dan 10 cm.

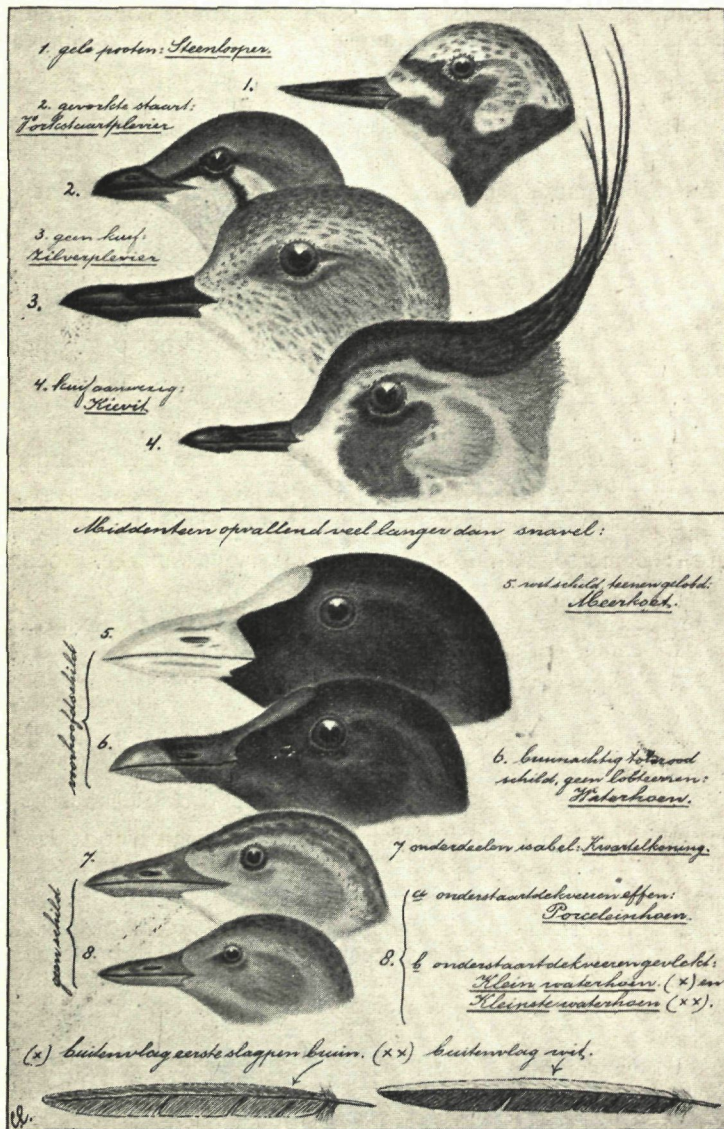
3. *Groote trap.* (*Otis tarda*. L.). Outarde barbue, Grosstrappe, Great bustard.
Pl. naam: Wilde kalkoen, Wilde Schroet.
Voorkomen. Centraal en Z. Europa. In Nederland vrij zeldzame wintervogel.
Ik ontving eens 2 levende wijfjes tegelijk, waarvan er één een paar jaar lang in gevangenschap heeft doorgebracht.
Bijzondere kenmerken: Kop en hals hoofdzakelijk éénkleurig aschgrauw.
Snavel: 3,5—4,5, vleugel: 53—65, loopbeen: 11,5—15,5.

Plaat II.

4. *Steltkluit.* (*Himantopus himantopus*, L.). Échasse blanche, Stelzenläufer, Blackwinged stilt.
Voorkomen: Z. Europa, Afrika en Azië. Zeldzaam in Nederland. Exemplaren aanwezig in enkele particuliere Brabantsche collecties, (o.a. Institut St. Louis, O-bosch). In 1907 broedde een paartje in België dicht bij de Holl. grens.
Bijzondere kenmerken: Lange, slanke rechte snavel. Geelroode tot roseroode pooten van enorme lengte, slechts drie teenen. Vederkleed metallisch groen en wit.
Snavel: 5,7—6,8. Vleugel: 22,2—25,1, loopbeen: 11,9—13,7.
5. *Scholekster* (*Haematopus ostralegus*. L.). Huitrier pie, Austernfischer, Oystercatcher.
Plaatselijke namen: Kliet, Zeekievit, Slijkaakster, Bonte Piet, Bonte lieuwert, Oestervisscher, Lieuw, Strandkievit, Stranljiep, Zee-ekster.
Voorkomen: Overal in de buurt van zee, broedvogel en wintervogel.
Bijzondere kenmerken: Vederkleed zwart en wit. Oranje snavel zijdelings samengedrukt, niet erg puntig. Geen achterteen. Pooten vleeschkleurig tot koraalrood.
Snavel: 6,2—8,8. vleugel: 23,6—27,5, loopbeen: 4,4—5,2.
6. *Renvogel* (*Cursorius gallicus*. Gm.) Courvite isabelle, Rennvogel, Creamcoloured courser.
Voorkomen: N. Afrika. In Nederland viermaal aangetroffen, 3 maal voor 1877 met weinig aanduiding, (één coll. Artis) en 30 November 1909 een mannetje te Niekerk (Gr.) coll.?
Bijzondere kenmerken: Drie teenen, snavel iets gebogen. Pooten bleek-geel. Onder de vleugels zwart. Lichaam isabel, snavel: 2—2,5, vleugel: 15,1—17, loopbeen: 4,9—6.
7. *Drieteenzandlooper.* (*Calidris arenaria*. L.). Sanderling des sables, Sanderling, Sanderling.
Voorkomen: Algemeene wintervogel aan het strand. 's Zomers zeldzaam.
Bijzondere kenmerken: Drie teenen, pooten en snavel zwart. Kleine maten.
Snavel: 2,3—2,9, vleugel: 11,7—13, loopbeen: 2,2—2,6.
8. *Griël.* (*Oedicnemus oedicnemus* L.). Oedicnème criard, Triel, Stone curlew.
Plaatselijke namen: Doornsluiper, Scharlupen.
Voorkomen: Zomervogel, vrij zeldzame broedvogel in de duinen van N. en Z. Holland.
Bijzondere kenmerken: Drie teenen, zeer groote gele oogen, korte sterke snavel. Over de vleugels loopen twee evenwijdige lichte dwarsstrepen.
Snavel: 3,3—4, vleugel: 22,8—25,5, loopbeen: 6,9—8,3.
9. *Goudplevier.* (2 vormen: *Charadrius apricarius*. L. en *Ch. a. oreophilus*. Mein.)
(Noordelijke) (Zuidelijke)
Pluvier doré, Goldregenpfeifer, Golden plover.

Plaatselijke namen: Goudregenfluit, Tuter, Wilster,

Voorkomen: De zuidelijke vorm is in Nederland sporadisch broedvogel (b.v. Peel.)

Plaat V. Vier teenen. Voorrand van het neusgat op of even achter de snavelhelft. **Schaal 2/3.**

de noordelijke vorm komt hier uitsluitend als doortrekker. Zeer algemeen in voor- en najaar. Bij strenge koude bijna geheel afwezig. Behoort thuis in N. Europa.

Bijzondere kenmerken: Drie teenen, bovendeelen met veel gele vlekjes, onder de vleugels wit. Snavel: 2—2,6, vleugel: 18—19,4, loopbeen: 3,7—4,2.

10. *Aziatische Goudplevier*. (Charadrius dominicus fulvus. Gm.). Pluvier doré asiatique, Asiatische Goldregenpfeifer, Asiatic golden plover.
 Voorkomen: Oost en N.-O. Azië. Zeer zeldzaam in Nederland (wordt misschien over het hoofd gezien door de gelijkenis met de vorige). Exemplaren komen voor in coll. Leiden en Artis. Alle bekende vangsten, ongeveer 10 stuks, komen uit Friesland.
 Bijzondere kenmerken: Drie teenen, bovendeelen met veel gele vlekjes. Onder de vleugels rookkleurig grauwbrown.
 Snavel: 2,1—2,7, vleugel: 15,8—17,5, loopbeen: 3,9—4,6.
11. *Morinelplevier*. (Charadrius morinellus. L.). Pluvier guignard, Mornell Regenpfeifer, Dotterel.
 Voorkomen: N.-Europa en N.-Azië. Een niet algemeene najaars- en voorjaarsvogel (doortrek) 's winter zeer sporadisch.
 Bijzondere kenmerken: Drie teenen, bovendeelen meest effen grauwbrown, bovenkop met kleine lichte vlekjes, lange lichte streep over het oog. Onder de vleugels grijs, snavel zwart, pooten vuilgeel.
 Snavel: 1,4—1,8, vleugel: 14,3—16,1, loopbeen: 3,3—3,7.
12. *Strandplevier* (Charadrius alexandrinus. L.) Pluvier à collier interrompu, Seeregenpfeifer, Kentish plover.
 Plaatselijke namen: Zandlooper, Froekie, Grient, Gultje, Kreuteltje, Griik.
 Voorkomen: Zomervogel. Vrij algemeen in de buurt van zee. Broedt op het strand en in de duinen.
 Bijzondere kenmerken: Drie teenen, pooten en snavel donker. 2 of 3 paren buitenste staartpennen geheel wit.
 Snavel: 1,3—1,6, vleugel: 10,6—11,8, loopbeen: 2,5—2,9.
13. *Bontbekplevier* (Charadrius hiaticula. L.) Grand pluvier à collier, Halsbandregenpfeifer, Ringed-plover.
 Plaatselijke namen: Zeeleeuwerik, Bonte wilster, Knot, Slijkmusch, Piepert.
 Voorkomen: Vooral op den trek in voor- en najaar, dan niet zeldzaam, als broedvogel wel. Nestelt langs de kust van Noord- en Zuiderzee. Deze soort vertoont zich veel meer binnenlands dan de vorige.
 Bijzondere kenmerken: Drie teenen, pooten geel tot oranjegeel. Hoogstens het eerste paar buitenste staartpennen geheel wit. Slagpennen van de tweede orde met witte vlekken. De groote slagpennen met grootendeels witte schachten.
 Snavel: 1,3—1,6, vleugel: 12,5—13,9, loopbeen: 2,2—2,7.
14. *Kleine plevier*. (Charadrius dubius. Scop.) Petit pluvier à collier, Flussregenpfeifer, Little ringed plover.
 Voorkomen: Een vrij zeldzame vogel in Nederland. Sporadisch ook broedvogel, vooral in de buurt van de groote rivieren op zandbanken. (Maas-Waalkanaal, Hatertse vennen). Indertijd ook in de omgeving van Amsterdam (Zuiderzeekust). Er is nog weinig omtrent deze soort bekend met betrekking tot trektijd en broeden.
 Bijzondere kenmerken: Drie teenen, pooten geel. Hoogstens het eerste paar buitenste staartpennen geheel wit. Slagpennen van de tweede orde zonder witte vlekken. Schachten van de groote slagpennen bruin (uitgezonderd de eerste, die wit is). Afwezigheid van wit op de vlag van de lange slagpennen.
 Snavel: 1,2—1,4, vleugel: 11—12, loopbeen: 2,2—2,5.

Plaat III.

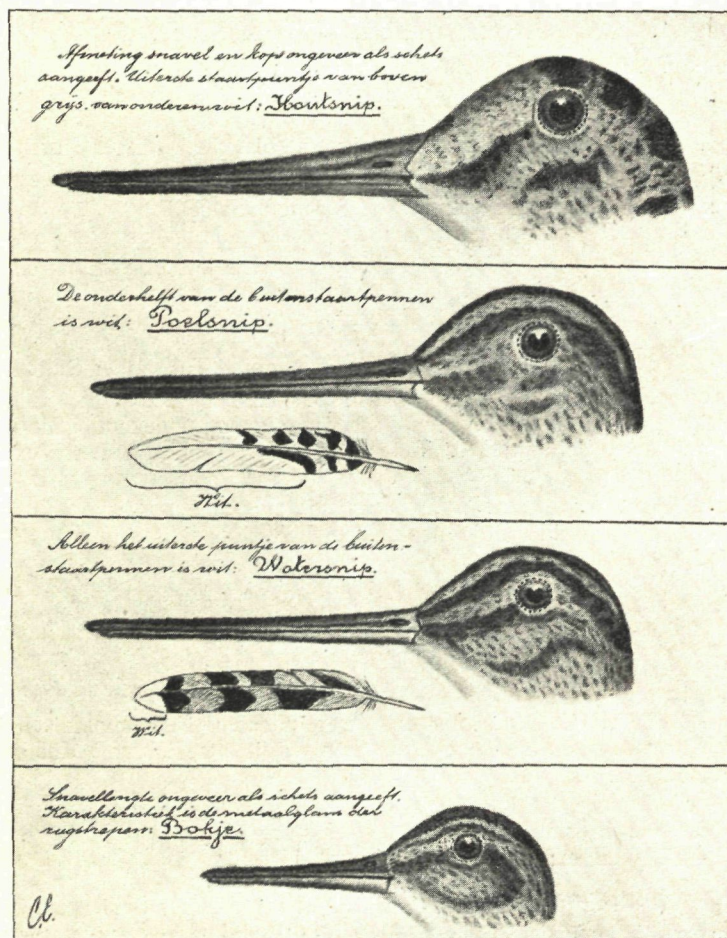
- 15.
- Ibis*
- (
- Plegadis falcinellus*
- . L.) Ibis falcinelle, Sichler, Glossy Ibis.

Voorkomen: Centraal en Z. Europa, Azië en Afrika.

Zeldzaam in ons land. Komt vooral in het najaar op den trek tot ons. In de meeste groote collecties h. t. l. bevinden zich inlandsche exemplaren.

N.B. Door de verkleinde reproductie der koppen moet bij deze plaat een geringe wijziging worden aangebracht in twee bijschriften nl.

Bij Houtsnip schraapt men afmeting en men leze bij Bokje in plaats van snavellengte snavel.

Plaat VI. Geen spanvliezen tusschen de teenen. Kop **Schaal** $\frac{2}{3}$. met ononderbroken lengte- of dwarsstrepen. (Snippen).

Bijzondere kenmerken: Snavel neerwaarts gebogen, kin en teugel naakt, vederkleed geheel donker. Snavel: 10-14,2, vleugel: 25-29,5, loopbeen: 8.5-11.

- 16.
- Lepelaar*
- . (
- Platalea leucorodia*
- . L.) Spatule, Löffler, Spoonbill.

Plaatselijke namen: Lepelgans.

Voorkomen: Zomervogel. Broedt h. t. l. slechts in twee groote koloniën. (Naardermeer ong. 100 nesten, Zwanenwater ong. 400 nesten.) Een enkele maal een paar nesten op Texel.

Bijzondere kenmerken: Geheel witte vogel met lepelvormigen snavel. Keelhuid naakt. Snavel: 17,5—23. vleugel: 35—40, loopbeen: 14—15.

17. Kraanvogel (*Megalornis grus*. L.) Grue cendrée, Kranich, Common crane.

Plaatselijke namen: Koenekraan.

Voorkomen: N. en Centraal Europa. Passeert ieder jaar gedurende den najaarstrek in groote vluchten (meer dan tijdens den voorjaarstrek) vooral het Oosten van ons land, meestal zonder zich neder te zetten.

Bijzondere kenmerken: Vogel van opvallende grootte met uniform grijs vederkleed. Kale bovenkop. Uiteinde vleugels sikkelvormig naar beneden.

Snavel: 10,3—11,8. vleugel: 54—61. loopbeen: 23—25.

18. Witte ooievaar. (*Ciconia ciconia*. L.) Cigogne blanche, Weisser Storch, White Stork.

Plaatselijke namen: Stork. Uiver, Eillever, Eiber, Adebar.

Voorkomen: Zomervogel en broedvogel. Slechts plaatselijk vrij algemeen. (Alblasserwaard, Friesland, Hoeksche Waard, Betuwe). Neemt de laatste jaren sterk in aantal af.

Bijzondere kenmerken: Kin en gedeelte van den teugel, ook om de oogen naakt. Wit zwart vederkleed. Kop en hals altijd wit. Snavel en pooten rood.

Snavel: 14—19. vleugel: 53—63, loopbeen: 19—24.

19. Zwarte ooievaar. (*Ciconia nigra*. L.) Cigogne noire, Schwarzer Storch, Black stork.

Voorkomen: Z.-Europa, Afrika, Azië. In ons land zeer zeldzaam (najaar en voorjaar.) De laatste 20 jaren slechts een paar vangsten opgeteekend. (21 Augustus 1914 te Beekbergen en 1 September 1916 te Slagharen (Ov.). Inlandsche exemplaren o.a. aanwezig in coll. Leiden en Artis.

Bijzondere kenmerken: Kop en hals o.a. zijn steeds donker. Om oog naakte huid. Ook de kin is bijna altijd naakt, een enkele maal is dit kenmerk onduidelijk. Pooten rood.

Snavel: 15,5—19. vleugel: 52—60, loopbeen: 18—20.

Plaat IV.

20. Groote zilverreiger. (*Egretta alba*. L.) Aigrette blanche, Grosser Silberreiher, Great white heron.

Voorkomen: Z en Z.-O.-Europa e. a. werelddeelen. Zeer sporadisch in ons land. Na 1855 geen vangsten meer bekend. Een wijfje, 2 Februari 1855 te Zutphen bemachtigd, bevindt zich te Leiden.

Bijzondere kenmerken: Teugel naakt. Vederkleed geheel wit, ook de staart. Snavel langer dan 10 c.M.

Snavel: 11—14, vleugel: 40—46, loopbeen: 17—21.

21. Kleine zilverreiger. (*Egretta garzetta*. L.) Aigrette garzette, Seidenreiher, Little egret.

Voorkomen: Z. en Z.O. Europa e. a. werelddeelen. Voor Nederland slechts 2 vangsten bekend: in 1856 een te Kollum (Fr.) (voormalig museum Groningen) en in Juli 1901 een exemplaar te Gennep (coll. ?).

Bijzondere kenmerken: Teugel naakt. Vederkleed geheel wit ook de staart. Snavel korter kan 10 c.M.

Snavel: 7,8—9,2, vleugel: 24—30, loopbeen: 10—11.

22. Ralreiger. (*Ardeola ralloides*. Scop.) Héron crabier, Rallenreiher, Squacco heron.

Voorkomen: Z. en Z.O. Europa, Afrika. Hoogst zelden in ons land voorgekomen (coll. Leiden). Na 1865 nog maar 1 exemplaar bemachtigd: mannetje 10 Aug. 1903 Aalsmeer (coll. Artis). (Bovendien een paar waarnemingen op Texel in 1908 en 1924 en een te Voorschoten October 1927 (Steenhuizen).)

Bijzondere kenmerken: Teugel naakt. Vogel niet geheel wit, de staart echter *wel*. Bovenkop met kuif donker gestreept.

Snavel: 6—7, vleugel: 20—23, loopbeen: 5,5—6,5.

23. *Roerdomp*. (*Botaurus stellaris*. L.) Grand butor, Rohrdommel, Bittern.
Plaatselijke namen: Roesdomp, Reitdorp, Iperom, Butoor, Domporen, Rommeldoes.
Voorkomen: In ons land plaatselijk vrij algemeen (winter en zomer). Broedt in kleinen getale in uitgestrekte rietvelden.
Bijzondere kenmerken: Naakte teugel, achterhals kaal. Bruin vederkleed, zwart gestreept en gevlekt. Ook de staart donker gestreept.
Snavel: 6,5—7,5, vleugel: 30—35, loopbeen: 9—10.
24. *Woudaapje*. (*Ardetta minuta*. L.) Blongios nain, Zwergrohrdommel, Little bittern.
Plaatselijke namen: Kleine butoor, Woffer, Woudhopje, Aapje, Houtpitoortje.
Voorkomen: Zomervogel. Niet algemeen. Wordt hier en daar in moerassige streken broedende aangetroffen (vooral N.- en Z.-Hollandsche, Utrechtsche en Friesche veenplassen).
Bijzondere kenmerken: Naakte teugel. Kale achterhals. Staart niet gestreept.
Snavel: 4,1—5,2, vleugel: 13,7—15,5, loopbeen: 4,2—4,7.
25. *Rooze reiger*. (*Ardea purpurea*. L.). Héron pourpré, Purpurreiher, Purple heron.
Plaatselijke namen: Purperreiger.
Voorkomen: Zomervogel in Nederland. Slechts zeer plaatselijk algemeen. Broedt n.l. h.t.l. zoo goed als alleen in de Utrechtsche en N.-Hollandsche plassen. (Naardermeer bekendste broedkolonie, ong. 150 paar.) In het najaar trekken de jongen langs de groote rivieren naar de zeemonden. Daarom worden ze in de maanden Augustus en September dikwijls in andere provinciën opgemerkt. (Vooral in Z.-Holland en Zeeland.)
Bijzondere kenmerken: Teugel naakt, veel rossige tinten in het vederkleed.
Snavel: 10—14, vleugel: 29—38, loopbeen: 11—13.
26. *Kwak*. (*Nycticorax nycticorax*. L.) Bihoreau, Nachtreiher, Nightheron.
Plaatselijke namen: Nachtraaf, Nachtreiger, Blauwe kwak.
Voorkomen: Voor 1860 plaatselijk vrij algemeen. (Schollevaartseiland.) Na 1876 echter zeldzaam. De laatste 25 jaar zelfs zeer sporadisch h.t.l. waargenomen of gevangen. Ongeveer 25 vangsten uit dien tijd bekend. Zoo ontving ik voor mijn collectie een zeer jong wijfje uit Steenderen (half Augustus 1910, dat op sommige plaatsen nog nesthaar aan de toppen der veeren vertoonde, hetgeen er op wijst, dat het voorwerp vermoedelijk in de buurt van de Geldersche IJssel is uitgebroed. Het stuk bevindt zich thans in de coll. Ned. Heide Mij. te Arnhem. Bovendien exemplaren aanwezig in coll. Artis, Leiden, Limb. genootschap enz.
Bijzondere kenmerken: Naakte teugel, geen rossige tinten in vederkleed. Midden-teen (7,5) zoowat evenlang als loopbeen (7,2).
Snavel: 6,5—8, vleugel: 26—30, loopbeen: 6,5—7,5.
27. *Blauwe reiger*. (*Ardea cinerea*. L.). Héron cendrée, Fischreiher, Common heron.
Plaatselijke namen: Vischreiger, Aalreiger, Ielregel.
Voorkomen: Overal algemeen 's zomers, ontbreekt echter ook 's winters niet. Broedt in koloniën (Meestal in hooge boomen, zelden in het riet.)

Bijzondere kenmerken: Naakte teugel. Hoofdtint vederkleed aschgrauw. Midden-teen (± 10) veel korter dan loopbeen. (± 15).

Snavel: 10—13, vleugel: 42—47, loopbeen: 13—17.

28. *Steenlooper*. (*Streptopelia interpres*. L.).

Tournepierre, Steinwalzer, Turnstone,

Voorkomen: Van najaar tot voorjaar niet zeldzaam langs de zeestranden. 's Zomers sporadisch. Broedt niet h. t. l. doch hoognoordelijk.

Bijzondere kenmerken: Snavel kort en scherp wigvormig toeloopend. Voorrand neusgat ligt iets achter de halveeringslijn van den snavel. Snavel zwart, pooten geel-oranje. Voorhoofd minder hoog dan van de plevieren

Snavel: 2—2.4, vleugel: 14,6—16,2, loopbeen: 2,3—2,6.

29. *Vorkstaartplevier* (*Glareola pratincola* L.)

Glar eole   collier, Brachschwalbe, Pratincole.

Voorkomen: Z.-Europa, Afrika, Azi .

In Nederland slechts twee keer bemachtigd. (24 Juli 1892, Vlijmen en 3 November 1900   Hedikhuizen), beide coll. St. Louis te Oudenbosch.

Bijzondere kenmerken: Snavel zwart, bovenrand gebogen, pooten zwart, zeer lange puntige vleugels, sterk gevorkte staart

Snavel: 1,2—1,6, vleugel: 18,4—20,4, loopbeen: 3—3,2.

30. *Zilverplevier*. (*Squatarola squatarola* L.).

Vanneau pluvier, Kiebitzregenpfeifer, Grey plover.

Plaatselijke namen: Zee-wilster, Blanke wilster, Goudkievit.

Voorkomen: N. Europa. In Nederland vrij algemeen van najaar tot voorjaar in de buurt van zee. 's Zomers zeldzaam, broedt nimmer h. t. l.

Bijzondere kenmerken: Een vogel geheel met het uiterlijk van een plevier, echter zeer klein achterteentje aanwezig, bovendien veel forscher snavel. Okselveeren zwart.

Snavel: 2,7—3, vleugel: 18,2—20,2, loopbeen: 4,3—5.

31. *Kievit*. (*Vanellus vanellus* L.).

Vanneau hupp . Kibitz, Lapwing.

Plaatselijke namen: Kieft, Ljiep.

Voorkomen: Zeer algemeen in Nederland (ook als broedvogel). Vooral voorjaar, zomer en herfst, ontbreekt echter 's winters niet geheel. Alleen met zeer strenge koude spaarzaam.

Bijzondere kenmerken: Zwarte bovenkop met kuif, korte zwarte snavel. Metaal-groene glanzende bovendeele, zwarte bef. Roestkleurige onderstaartdekveeren.

Snavel: 2,2—2,6, vleugel 21,6—23,4, loopbeen: 4,4—4,9.

32. *Meerkoet*. (*Fulica atra* L.).

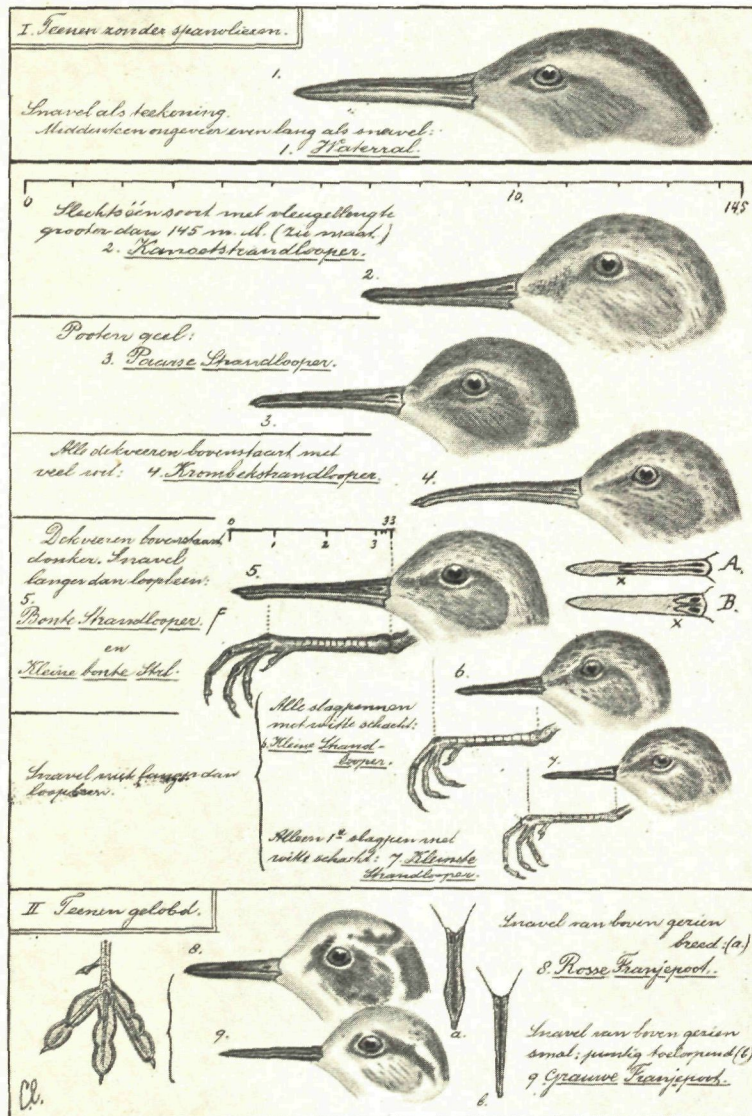
Foulque, Bl sshuhn, Coot.

Plaatselijke namen: Koot, Marolle, Meerkol, Markol.

Voorkomen: Algemeene broedvogel, overal in poelen en plassen en op de rivieren. Winter en zomer aanwezig. (In het koude jaargetijde ook op zee).

Bijzondere kenmerken: Geheel zwarte vogel met kort staartje. Snavel en bles wit. Gelobde teenen.

Snavel zonder schild: 3—3,8, vleugel: 19,6—22,5, loopbeen: 5,7—6,7.

Plaat VII. Neusgat ver achter de snavelhelft, teenen **Schaal 2/3.** zonder spanvlies of anders lobteenen.

N.B. Men bedenke, dat door verkleining der teekening tot op een schaal 2/3, de twee op deze plaat voorkomende centimetermaten niet juist meer zijn.

1e. Vele auteurs onderscheiden een Bonten Strandlooper (*Tral. pina*) en een Kleinen bonten str. l. (*T. a. schinzii*). Tot den eersten behooren vooral die vogels, welke een snavellengte hebben grooter dan 33 mm., tot Schinzii die met snavel beneden 30 mm.

2e. Veel gelijkenis met den bonten str. looper vertoont de breedbekstr. l. (tweemaal in Nederland waargenomen), wiens snavel echter van boven gezien veel breder is dan die van alpina. (Vergelijk A en B). Let ook op het doorloopen van de neusgroeven. (X)

33. *Waterhoen*. (*Gallinula chloropus*. L.).
 Poule d'eau, Teichhuhn, Moor-hen.
 Plaatselijke namen: Riethennetje, Waterkipje.
 Voorkomen: Voor dezen vogel geldt het zelfde als voor de meerkoet, komt zelfs nog algemeener voor. (b.v. in slooten en op vijvers.). Mijdt evenwel zout water.
 Bijzondere kenmerken: Voorhoofdschild bruin tot rood, geen lobteenen. Donker vederkleed, onderstaartdekveeren, zwartwit, schuine witte flankstrepen.
 Snavel (zonder schild): 2,5—2,9, vleugel: 16,6—18,8, loopbeen: 4,8—5,3.
34. *Kwartelkoning*. (*Crex crex*. L.).
 Râle des prés, Wachtelkönig, Corn crake.
 Plaatselijke namen: Wachtelkoning, Spriet, Schriek, Peersneers, Taepert, Bampt-scher, Hooistek.
 Voorkomen: Vrij algemeene zomervogel, vooral in de hooilanden broedende, 's winters zeldzaam.
 Bijzondere kenmerken: Geen schild, hooge snavelwortel. (0,9—1,1 cM.), bleek-bruine snavel, borst en buik vuilgeel, kastanjekleurige bovenvleugel.
 Snavel: 1,9—2,3, vleugel: 13—15, loopbeen: 3,4—4,3.
35. *Porcelainhoen*. (*Porzana porzana*. L.).
 Poule d'eau marouette, Tüpfelsumpfhuhn, Spotted crake.
 Voorkomen: Weinig algemeene rietvogel van voor- tot najaar, broedt hier en daar in moerassige streken. 's Winters zeldzaam.
 Bijzondere kenmerken: Geen kopschild, onderstaartdekveeren niet gevlekt. Hals met talrijke witte stippels en vlekjes, die bij de volgende twee soorten ontbreken.
 Snavel: 1,6—2,1, vleugel: 10,9—12,5, loopbeen: 3—3,7.
36. *Klein Waterhoen*. (*Porzana parva* Scop.).
 Marouette, Kleines Sumpfhuhn, Little crake.
 Voorkomen: Z. Europa e.a. werelddeelen. Zeer zeldzaam. Schijnt vroeger wel sporadisch in Nederland gebroed te hebben. (Rotterdam en 's Bosch.). Exemplaren aanwezig in coll. Leiden en Artis.
 Bijzondere kenmerken: Geen kopschild, geen witte stippels op den hals. Onderstaartdekveeren gestreept en gevlekt. Buitenvlag van de eerste groote slagpen haast altijd zonder wit. Slagpennen eerste orde minstens 2,5 cM. langer dan die van de tweede orde.
 Snavel: 1,6—1,9, vleugel: 9,5—11, loopbeen: 2,8—3,2.
37. *Kleinste Waterhoen*. (*Porzana intermedia*. Herm.).
 Poule d'eau Baillon, Zwergsumpfhuhn, Baillon's crake.
 Voorkomen: Z. Europa. Wat het voorkomen in Nederland betreft, geldt voor deze het zelfde als wat van de vorige soort gezegd is. Er zijn alleen enkele exemplaren meer bemachtigd, o a. in 1924 een exemplaar op het Damrak te Amsterdam. Exemplaren o.a. aanwezig in coll. Leiden en Artis.
 Bijzondere kenmerken: Geen kopschild, geen witte stippels op den hals. Buitenvlag eerste slagpen met wit. Slagpennen eerste orde niet meer dan 1,5 cM. langer dan die van de tweede orde
 Snavel: 1,5—1,8, vleugel: 8,5—9,4, loopbeen: 2,7—2,9.

Plaat VI.

38. *Houtsnip*. (*Scolopax rusticola*. L.). Bécasse, Waldschnepfe, Woodcock.
 Voorkomen: Algemeen gedurende den najaarstrek, soms zelfs zeer algemeen. Minder in het voorjaar. Zeldzame broedvogel.
 Bijzondere kenmerken: Oor onder het oog. Kop met zwarte en witgele dwarsstrepen. Oogen achter in den kop. Iets naar boven gebogen staartpunt, die van onderen wit en van boven grauw is. Poot ongeveer tot aan het gewricht bevederd. Snavel: 6,7—8, vleugel: 19,1—20,8, loopbeen: 3,4—3,8.
39. *Poelsnip*. (*Gallinago major*. Gmel.). Grande Bécassine, Grosse Bekassine, Great snipe
 Plaatselijke namen: Dubbele snip, Grassnip.
 Voorkomen: Alleen als doortrekker van Juli tot September en van April tot Mei. Moet m.i. als zeldzaam beschouwd worden. Onder de duizenden snippen, die ik in den loop van 25 jaar bij wildhandelaren aantrof, vond ik slechts twee keer de poelsnip. Schijnt in lang vervlogen tijden wel eens in Nederland gebreed te hebben.
 Bijzondere kenmerken: Oor onder oog. Overlangsche kop- en rugstrepen. 16 staartpennen, de buitenste vertoonen zeer veel wit. De dwarsteekeningen op die buitenpen beginnen veel hooger dan bij de watersnip.
 Snavel: 5,7—6,9, vleugel: 13,9—15 loopbeen: 3,3—3,7.
40. *Watersnip*. (*Gallinago gallinago*. L.). Bécassine, Gemeine Becassine, Common snipe.
 Plaatselijke namen: Trommelaar, Weerlam.
 Voorkomen: Zeer algemeen in de trektijden. 's Winters veel minder. Hier en daar broedvogel.
 Bijzondere kenmerken: Oor onder oog. Overlangsche kop- en rugstrepen. 14 staartpennen. Van de buitenste staartpen is alleen het uiterste puntje wit.
 Snavel: 6—7, vleugel: 12,8—14, loopbeen: 2,9—3,3.
41. *Bokje*. (*Gallinago gallinula*. L.). Bécassine sourde, Zwergschnepfe, Jack-Snipe.
 Plaatselijke namen: Halve snip, Haarsnep, Lapper, Dooverik, Pink, Doover, Kleine watersnep.
 Voorkomen: Zie vorige soort, echter niet zoo talrijk en nimmer h.t.l. broedende.
 Bijzondere kenmerken: Oor onder oog. Overlangsche kop- en rugstrepen. De rugstrepen hebben een metallisch groene weerschijn. Snavel vrij hoog aan de basis.
 Snavel: 3,7—4,3, vleugel: 10,7—11,7, loopbeen: 2,3—2,5.

Plaat VII.

42. *Waterral*. (*Rallus aquaticus*. L.) Râle d'eau, Wasserralle, Water-rail.
 Plaatselijke namen: Fluitje, Zijde- en Fluweelhoentje, Waterscher.
 Voorkomen; Verschijnt in ons land regelmatig vooral op den voorjaars- en herfst-trek. Komt in ons land alhoewel vrij zeldzaam, ook als broedvogel voor.
 Bijzondere kenmerken: Lange slanke snavel, ongeveer even lang als de midden-teen. Flanken donker met lichte banden, onderzijde lichaam donkergrauw.
 Snavel: 3,3—4,4, vleugel: 10,9—12,6, loopbeen: 3,9—4,5.
43. *Kanoetstrandlooper*. (*Tringa canutus*. L.) Bécasseau maubèche, Isländischer Strandläufer, Knot.
 Plaatselijke namen: Mients, Knot.
 Voorkomen: In het koude jaargetijde talrijk in de buurt van zee (Augustus tot April), 's zomers vrij zeldzaam. In geen geval broedvogel. Hoort thuis in N. Europa.

Bijzondere kenmerken: Groote vleugelmaat (15,5 en grooter) geen spanvliezen tusschen de teenen en geen overlansche kop of rugstrepen.
Snavel: 3-3,8, vleugel; 15,5-17,4, loopbeen: 2,7-3,1.

44. *Paarse strandlooper*. (*Tringa maritima*. Brünn.) Bécasseau violet, Seesträndläufer, Purple sandpiper.

Plaatselijke namen: Violette strandlooper.

Voorkomen: Uitsluitend wintervogel aan zee. Komt laat in den herfst en vertrekt weer vroeg in het voorjaar. Vrij zeldzaam. Sommige jaren iets gewoner. Broedvogel van het hooge Noorden.

Bijzondere kenmerken: Pooten geel, bijna tot aan het gewricht bevederd. Snavel donker, aan de basis meestal geel. Donkere romp en bovenstaartdekveeren. De 7e, 8e, 9e slagpen van de tweede orde min of meer wit.
Snavel: 2,4-3,6, vleugel: 12,2-13,8, loopbeen: 2-2,3.

45. *Krombekstrandlooper*. (*Tringa subarquata*. Guld.) Bécasseau cocorli, Bogenschnäbeler Strandläufer, Curlew-sandpiper.

Voorkomen: Vrij zeldzaam. Komt uitsluitend in den herfst en het voorjaar in de buurt van zee voor. Bij hooge uitzondering een enkele zomerwaarneming. Broedvogel van het hooge Noorden.

Bijzondere kenmerken: Iets gebogen snavel. Bovenstaartdekveeren vertoonen veel wit.

Snavel: 3,1-4,2, vleugel: 12,2-13,7, loopbeen: 2,7-3,2.

- 46a. *Bonte strandlooper*. (*Tringa alpina*. L.) Bécasseau variable. Alpensträndläufer, Dunlin.

Plaatselijke namen: Strandbokje.

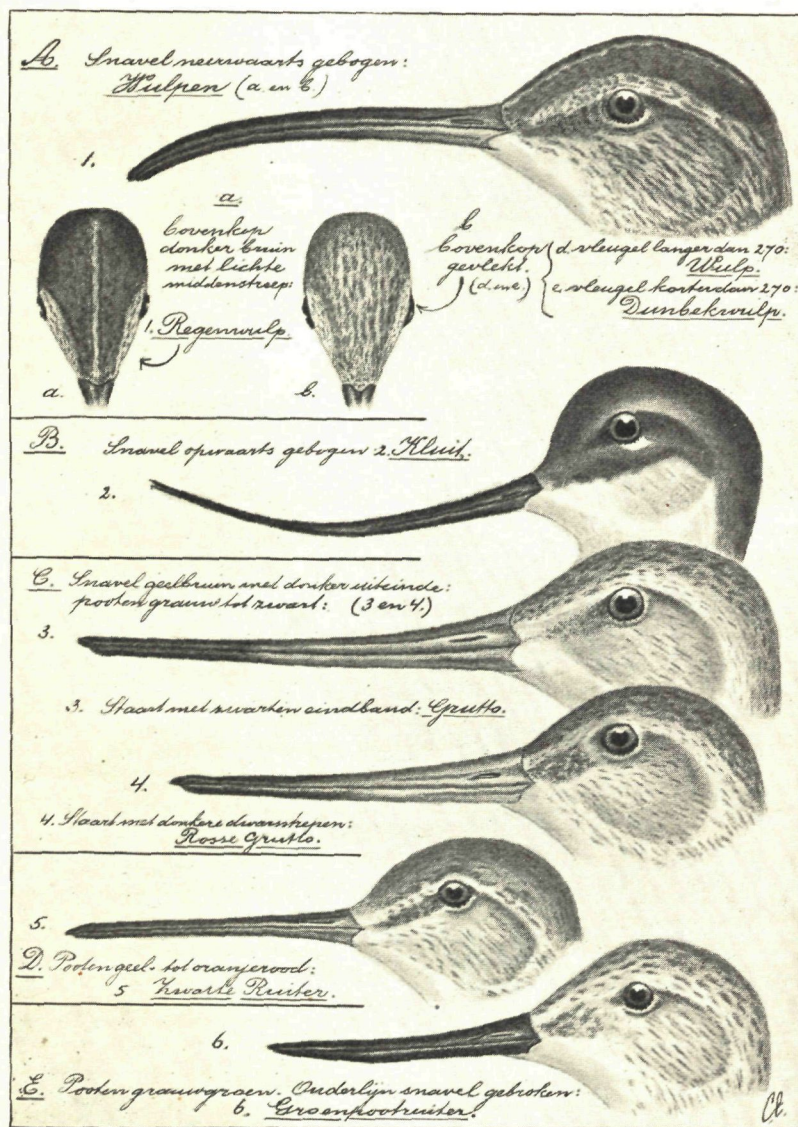
Voorkomen: Hoognoordelijke broedvogel, die ons land in herfst, winter en voorjaar in enorme troepen bezoekt. Houdt zich vooral in de nabijheid van zee op.

Bijzondere kenmerken: Zwarte snavel duidelijk langer dan loopbeen. Bovenstaartdekveeren donkerbruin of zwart, pooten donker olijfgroen. Veel wit op de slagpennen der tweede orde.

Snavel: 3,3-3,7, vleugel: 10,6-12, loopbeen: 2,1-2,5.

N.B. Het onderscheid in vederkleed met de volgende kleinere soort (indien deze als afzonderlijke soort werkelijk bestaat, hetgeen nog geen uitgemaakte zaak is) is niet zoo eenvoudig onder woorden te brengen en bovendien m. i. geheel nutteloos, aangezien de gegevens der kleurverschillen, die in de bekende ornithologische werken voorkomen en die door mij bij groote series huiden vergeleken zijn, dikwijls zoowel toepasselijk zijn op de groote als op de kleine soort. Opvallend zijn evenwel bij het gecombineerde tweetal de groote schommelingen in snavellengte (25-37). Geconstateerd is, dat de bonte strl., die 's zomers h. t. l. bemachtigd zijn, zoowat allemaal kortsnavelig waren (27-32), terwijl in het najaar zoowel kort- als langsnaveligen voorkomen (tot 37 m.M.). Wanneer men dus tot den bonten strl. zou rekenen: die met snavellengte 33-37 en tot den kleinen bonten: die met snavel 25-30, ligt daartusschen nog een neutrale zone (30-33). De strl. die hierin thuis behooren, zouden dan niet met zekerheid te identificeren zijn.

Het komt mij verstandig voor bij de bonte strl. niet van twee soorten te spreken doch hoogstens 2 subspecies te onderscheiden: een groote noordelijke vorm (*T. alpina*) en een kleine zuidelijke vorm (*T. a. schinzi*). Alleen die met uiterste snavelmaten zijn met eenige zekerheid bij een van beide in te deelen, vooral wanneer bovendien de tijd van het jaar, waarin de vogel bemachtigd is, in aanmerking wordt genomen.

Plaat VIII. Neusgat ver achter de snavelhelft; een of twee spanvlieszen tusschen de teenen, snavel langer dan 50 m.M. Schaal $\frac{2}{3}$.

- 46b. *Kleine bonte strandlooper*. (*Tringa a. schinzi*. Brehm). Bécasseau de Schinz, Kleiner Alpenstrandläufer, Southern dunlin.

Plaatselijke namen: Strandbokje.

Voorkomen: In de buurt van zee algemeen gedurende den trektijd en in den winter. Ontbreekt ook 's zomers niet geheel en broedt h.t.l. zelfs sporadisch (Friesland, Texel, H. v. Holland).

Bijzondere kenmerken: Zie vorige soort.

Snavel: 25—30, vleugel: 10,6—12, loopbeen: 2,1—2,5.

47. *Kleine strandlooper*. (*Tringa minuta* Leisl.) Bécasseau échasse, Zwergstrandläufer, Little stint.

Plaatselijke namen: Griltje.

Voorkomen: Hoognoordelijke broedvogel. Bezoekt ons land vrij zeldzaam en alleen gedurende den trektijd (Aug.-Oct. en Mei-Juni). Houdt zich meer in het binnenland op aan meren en plassen.

Bijzondere kenmerken: Zwarte snavel, in geen geval langer dan het zwarte loopbeen. Bovenstaartdekveeren donker. Schachten van de groote slagpennen zijn wit. De buitenste staartpen is lichtgrauw.

Snavel: 1,7—2, vleugel: 9—10,2, loopbeen: 20—22.

48. *Kleinste strandlooper*. (*Tringa Temminckii*. Leisl.) Bécasseau de Temminck, Temminck's Strandläufer, Temminck's stint.

Voorkomen: Hoognoordelijke broedvogel. Verschijning in ons land als de vorige doch nog spaarzamer.

Bijzondere kenmerken: Donkerbruine snavel in geen geval langer dan het groenbruine loopbeen. Bovenstaartdekveeren donker. Slechts de eerste groote slagpen heeft een witte, de volgende bruine schachten. De buitenste staartpen is wit.

Snavel: 1,5—1,9, vleugel: 9—10,3, loopbeen: 1,6—1,9.

49. *Breedbekstrandlooper*. (*Limicola falcinellus*). Bécasseau platyrhynque. Kleiner Sumpfläufer, Broad-billed sandpiper.

Voorkomen: Tweemaal geschoten. (H. v. Holland, Augustus 1862 en 1870 coll. Leiden.) Aangezien ik aan waarnemingen in de vrije natuur van niet karakteristieke vogels weinig waarde hecht, vermeld ik niet de beide keeren, die deze soort langs het strand zou zijn gezien. Behoort thuis in N.-Europa.

Bijzondere kenmerken: Snavel aan de basis breed (4,5 mM.) Neusgroeve reikt in tegenstelling met alpina niet tot aan de snavelhelft. Weinig of geen wit op de slagpennen der tweede orde. Relatief lager op de pooten dan alpina. Zeer donkere bovenkop met lichte langstrepen, zoodat deze eenige gelijkenis vertoont met die van het bokje.

Snavel: 2,7—3,5, vleugel: 10,2—11, loopbeen: 2,1—2,2.

50. *Rosse franjepoot* (*Phalaropus fulicarius*. L.). Phalarope dentelé, Plattschnäbeliger Wassertreter, Grey phalarope.

Voorkomen: Hoognoordelijke broedvogel. Zeldzaam in Nederland. Verschijnt uitsluitend in de wintermaanden in de buurt van zee.

Bijzondere kenmerken: Gelobde teenen, breede platte snavel.

Snavel: 2—2,5, vleugel: 12,6—14, loopbeen: 2—2,2.

51. *Grauwe franjepoot*. (*Phalaropus lobatus*. L.). Phalarope lobé, Schmalschnäbeliger Wassertreter, Red-necked Phalarope.
 Voorkomen: Broedvogel van N.-Europa. Zeldzaam in ons land. Bijna uitsluitend najaarswaarnemingen (Sept.-Dec.) in de buurt van zee.
 Bijzondere kenmerken: Gelobde teenen. Rechte snavel zeer smal en puntig toeloopend. Snavel: 2—2,4. vleugel: 10,6—11,8, loopbeen: 1,9—2,1.

Plaat VIII.

52. *Regenwulp*. (*Numenius phaeopus*. L.). Courlis corlieu, Regenbrachvogel, Whimbrel.
 Plaatselijke namen: Kleine wulp, Weeuw, Reinwylp, Wetterwylp, Litse wylp.
 Voorkomen: N.-Europeesche broedvogel. In Nederland vooral op den voorjaars- en najaarstrek, dan vrij algemeen, liefst in de buurt van zee. Ontbreekt 's zomers niet geheel, 's winters echter zoo goed als geheel afwezig.
 Bijzondere kenmerken: Omlaag gebogen snavel. Bovenkop donkerbruin met min of meer duidelijke lichte streep in het midden. Kleine maten. Snavel: 7,6—9,9, vleugel: 23,2—26,5, loopbeen: 5—6,1.
53. *Wulp*. (*Numenius arquatus*. L.). Courlis, Grosser Brachvogel, Curlew.
 Plaatselijke namen: Drupen, Heidetuter, Tuter, Zandtuter, Regenfluit, Bergfluit, Kliet, Alievogel, Wettergylp, Kluut.
 Voorkomen: Broedvogel van de heide en de duinen, echter niet in grooten getale. Als herfst- en wintervogel zeer algemeen (Sept.—Maart) zoowel in de buurt van de kust als in het binnenland.
 Bijzondere kenmerken: Neerwaartsgebogen snavel. Bovenkop roestgeel, egaal zwartbruin gevlekt. Groote snavel- en vleugelmaten. Onderzijde van het lichaam met streepvormige schachtvlekken. Snavel: 10—16,5, vleugel: 28—32,1, loopbeen: 6,6—9,5.
54. *Dunbekwulp*. (*Numenius tenuirostris*. Vieill.)
 Courlis à bec grêle, Dünnschnäbeliger Brachvogel, Slender-billed curlew.
 Voorkomen: Z. Europa, N. Afrika. Zeer zeldzaam in Nederland. 8 vangsten bekend (alle in den winter).
 Na 1900: Januari 1905 ♂ Texel, Mei 1914 een exempl. te Zeeburg, November 1922 ♀ Friesland, Januari 1925 een exempl. ook in Friesland. Voorwerpen aanwezig in coll. Leiden, Artis, Friesch genootschap.
 Bijzondere kenmerken: Neerwaarts gebogen snavel, die aan de punt zeer dun is. Roestgele kop, egaal donker gevlekt. Kleine maten (afmetingen van de regenwulp). Onderzijde van het lichaam met breede hartvormige- en ovale vlekken. Snavel: 6,7—9,4. vleugel: 24,5—26,4. loopbeen: 5,7—6,5.
55. *Kluit*. (*Recurvirostra avocetta*. L.).
 Avocette, Säbelschnabel, Avocet.
 Plaatselijke namen: Kluut, Sluijf.
 Voorkomen: Plaatselijke broedvogel in Nederland. Voornaamste koloniën op de Waddeneilanden, H. v. Holland, Voorne en Schouwen. Komt bijna uitsluitend in de buurt van zee voor. (Maart- October). Overwinteren werd in Zeeland geconstateerd.
 Bijzondere kenmerken: Opgewipte zeer puntig toeloopende snavel. Lange blauw-leikleurige pooten met bijna volslagen zwemvliezen. Vederkleed zwart-wit. Snavel: 6,5—9,2. vleugel 21,9—23,5. loopbeen: 8,8—9,1.

56. *Grutto*. (*Limosa aegocephala*. L.).
Barge à Queue noire, Uferschnepfe, Black-tailed Godwit.
Plaatselijke namen: Slijktreder, Marel, Oeversnip, Schries, Schrier, Grieto, Grit, Werp, Widder.
Voorkomen: Algemeene broedvogel in hooi- en weilanden. Ook wel op zandgronden. (hei en duinen). Van Maart tot September. 's Winters zeldzaam.
Bijzondere kenmerken: De vleeschkleurige snavel met donkere punt maakt den indruk zeer weinig opgebogen te zijn. Uiteinde staart met breede zwarte eindband. Zeer lange grauwwarte pooten. Nagel van den middenteen aan de binnenkant gekarteld. Snavel: 8,6—12,6. vleugel: 21—24. loopbeen: 7,5—8,2.
57. *Rosse Grutto*. (*Limosa lapponica*. L.).
Barge rousse, Rostrote Uferschnepfe, Bar-tailed godwit.
Plaatselijke namen: Rosse Griet, Rosse oeversnip, Roode Schries, Hooiwulp.
Voorkomen: Hoognoordelijke broedvogel. Algemeen in herfst en lente. Een gedeelte blijft den winter over. Op de Wadden overzomerer jaarlijks groote troepen. Heeft vlg. opgave jaren geleden te H. v. Holland en Vlijmen gebreed.
Bijzondere kenmerken: De geelbruine snavel met donkere punt maakt den indruk van een weinig opgebogen te zijn. Staart regelmatig voorzien van donkere dwarsstrepen. Pooten donker. Nagel aan de binnenzijde van den middenteen niet gekarteld.
Snavel: 6,8—10,6. vleugel: 20,2—22,7. loopbeen: 4,6—5,1.
58. *Zwarte Ruiter*. (*Totanus fuscus*. L.),
Chevalier brun, Dunkler Wasserläufer, Spotted redshank.
Voorkomen: N. Europa. In de buurt van zee algemeen gedurende de trektijden. (Aug.-Dec. en April-Juni). Evenals de vorige soort overzomerer sommige op de Wadden en ook wel in het binnenland. Broeden h. t. l. niet bekend. Wel werd in 1852 een wijfje geschoten met legrijp ei in het oviduct.
Bijzondere kenmerken; Donkerbruine snavel langer dan 50 m.M. De *benedensnavel* is aan de basis vuilrood. Pooten oranje-rood. Rug en romp wit. Staartdekveeren dwarsgestreept. De slagpennen van de tweede orde sepiakleurig met witte strepen en vlekjes.
Snavel: 5,3—6,4, vleugel: 15,8—17,7, loopbeen: 5,2—5,9.
59. *Groenpootruiter*. (*Totanus glottis*. L.).
Chevalier gris, Heller Wasserläufer, Greenshank.
Plaatselijke namen: Groenpoot-strandsnip.
Voorkomen: N. Europa. Niet zeldzaam gedurende de trektijden (Aug.-Dec. en April-Mei) vooral in de buurt van zee, doch ook wel in het binnenland. Enkele schijnen ook al weer op de Wadden te overzomerer. In ons land nooit broedende aangetroffen.
Bijzondere kenmerken: Snavel leikleurig blauw, aan de basis veel hooger dan breed. De onderlijn is duidelijk concaaf, zoodat de geheele snavel den indruk maakt iets opgebogen te zijn. Pooten bleek olijfgroen. Rug en bovenstaartdekveeren wit.
Snavel: 5,3—5,9, vleugel: 18,4—20, loopbeen: 5,5—6,1.
- Plaat IX.*
60. *Tureluur*. (*Totanus totanus*. L.).
Chevalier gambette, Rotschenkel, Redshank.
Plaatselijke namen; Tuut, Tuutling, Daakje, Tjerk.
Voorkomen: Algemeene broedvogel door het geheele land. Na den broedtijd vooral in de buurt van zee. Sommige blijven den winter over.

Bijzondere kenmerken: Hoornkleurige snavel korter dan 50 m.M. Onder- en bovensnavel aan de basis oranjegeel. Pooten geel tot oranjerood Rug wit, bovenstaartdekveeren wit met donkere dwarsstreepen. Slagpennen tweede orde grootendeels wit. Snavel: 3,8-4,5, vleugel: 15,2-16,2, loopbeen: 4,5-5.

61. *Kemphaan*. (*Pavoncella pugnax*. L.). — Chevalier combattant, Kampfläufer, Ruff. (vr. Reeve.). Plaatselijke namen: Kapertje, Kragenmaker, Kraagzetter, Kraagman, Haantje.

Voorkomen: In ons land vrij algemeen doch zeer plaatselijk, ook als broedvogel. Trekt in vrij groot aantal door. Midden in den winter practisch afwezig.

Bijzondere kenmerken:

Snavel (korter dan 40 m.M.) loopt duidelijk puntig toe. Rug bruin. Buitenstaartpennen éénkleurig grauw. Pooten grauw tot geel. Mannetjes in zomerkleed gemakkelijk te herkennen aan de veelkleurige kragen.

Snavel: 2,9-3,8, vleugel: 14,9-19,8 loopbeen: 4,5-5,2.

62. *Bartram's Strandlooper*. (*Bartramia longicauda*. Bechst.) *Actitis à longue queue*, *Bartram's Uferläufer*, *Bartram's Sandpiper*.

Voorkomen: N.-Amerika. Ongeveer een eeuw geleden éénmaal h.t.l. bemachtigd.

Bijzondere kenmerken:

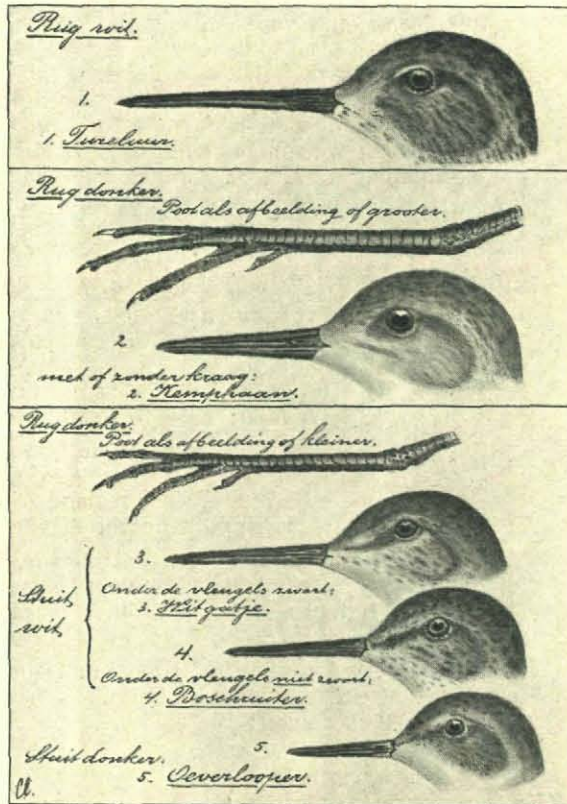
Eenige gelijkenis met de vorige. Snavel zwart. Pooten geel. Lange sterk wigvormige staart, die 2,5 c.M. buiten de vleugels uitsteekt. Grote slagpennen met gevlekte binnenvlag. Zwartbruine romp en bovenstaartdekveeren. Snavel: 2,8-3,2. vleugel: 15,5-17,6, loopbeen: 4,4-5,2.

63. *Witgatje*. (*Totanus ochropus*. L.). Chevalier cul-blanc, Punktierter Wasserläufer, Green sandpiper.

Plaatselijke namen: Pool-sche snip. Witvod.

Voorkomen: N.-Europa. Komt in Nederland alleen gedurende de trektijden, dan plaatselijk niet zeldzaam. Vooral te vinden aan zoet water. 's Winters zeldzaam. Broeden schijnt slechts éénmaal geconstateerd te zijn. (1871, Leiden).*)

N.B. Door verkleining van deze plaat leze men als bijschrift boven de eerste poottekening: loopbeen langer dan 4 c.M. en boven de tweede poottekening: loopbeen 4 c.M. of korter.

Schaal $\frac{2}{3}$.

Plaat IX. Neusgat ver achter de snavelhelft. Duidelijk spanvies tusschen buiten- en middenteen, snavel korter dan 50 m.M.

Veel gelijkenis met den Kemphaan vertoont de Bartramstrandlooper. (Éénmaal in Nederland aangetroffen). Karakteristiek bij dezen is de sterk wigvormige lange staart, die wel 2,5 c.M. buiten de vleugelpunten uitsteekt.

*) Tj. de Vries vond in Friesland (Mei 1927) een legsel van drie.

Bijzondere kenmerken: Donkere rug, witte stuit. Onder de vleugels zwart. Vederkleed op zeer donkeren grond licht *gestippeld*. Schacht eerste groote slagpen *bruin*.

Staart breder gestreept dan bij de volgende soort.

Snavel: 3,1-3,6 vleugel: 13,6-15,3, loopbeen: 3,2-3,4.

64. *Boschruiter*. (Totanus glareola. L.) Chevalier sylvain, Bruchwasserläufer. Wood-sandpiper. Plaatselijke namen: Liewietje.

Voorkomen: Enkele malen h. t. l. broedende aangetroffen. Bezoekt ons land gedurende de trektijden, komt voor aan zoet water en moet m. i. als *zeldzaam* worden beschouwd. Hoogstens zeer plaatselijk iets minder ongewoon. Mijn overtuiging is n. l., dat er een hopelooze verwarring heerscht met de vorige soort. In het veld zijn ze niet gemakkelijk te onderscheiden. Enkele malen heb ik overigens goede vogelkenners kunnen betrappen op een verkeerde determinering: een witgatje aangezien voor boschruiter. Het is bovendien ook wel opmerkelijk, dat het mij gedurende een 25-jarige verzamelperiode nimmer gelukt is een boschruiter met zekerheid waar te nemen of in handen te krijgen, niettegenstaande ik steeds door het geheele land mijn bronnen heb gehad. Hoe het ook zij, ik zou deze kwestie wel eens ernstig willen aanbevelen in de belangstelling van anderen en gaarne zal ik mijn opvatting herroepen, indien op deugdelijke gronden kan worden bewezen, dat deze onjuist is geweest.

Bijzondere kenmerken: Donkere rug met min of meer lichte stuit. Onder de vleugels licht (sepia gestreept.) Vederkleed meer bruinachtig met lichte *vlekjes* (geen stippels zooals bij de vorige.)

Schacht eerste slagpen wit. Witte staart nauwer gestreept dan bij witgatje.

Snavel: 2,5-3,1, vleugel: 12-13, loopbeen: 3,4-3,8.

65. *Oeverlooper* (Totanus hypoleucos. L.) Chevalier guignette, Flussuferläufer, Common sandpiper.

Plaatselijke namen: Slijkmusch, Steenvink.

Voorkomen: In de trektijden vrij algemeen langs de groote rivieren en in de nabijheid daarvan. Ze worden daar soms al aangetroffen in Juni en blijven tot laat in den herfst. Winterwaarnemingen zijn zeldzaam. De laatste jaren sporadisch broedende aangetroffen.

Bijzondere kenmerken: Bronsbruine bovendeelen. Donkere rug en stuit. Kleine maten. Schacht eerste slagpen bruin.

Snavel: 2-2,6, vleugel: 10,6-11,9, loopbeen: 2,2-2,4.

Dordrecht, Januari 1927.

Dr. C. EYKMAN.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Bataafsche Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam.

Bepalingen omtrent de antwoorden op de uitgeschreven prijsvragen
1927 Fauna en Flora op de Beer.

1. Aan den schrijver van een, volgens het oordeel der Algemeene Vergadering, voldoende antwoord op een der uitgeschreven wetenschappelijke vragen, wordt de gouden gedenkpenning van het Genootschap, ter zwaarte van dertig dukaten, of de waarde daarvan, ter keuze van den schrijver, aangeboden.

2. De Leden van het Genootschap zullen ook naar den prijs der voorgestelde vragen mogen dingen, mits zij aan het voorstellen dezer vragen, of wel aan de beoordeeling der antwoorden daarop, niet hebben deelgenomen.